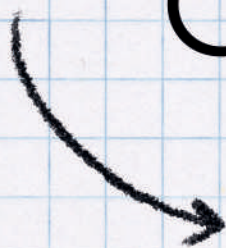
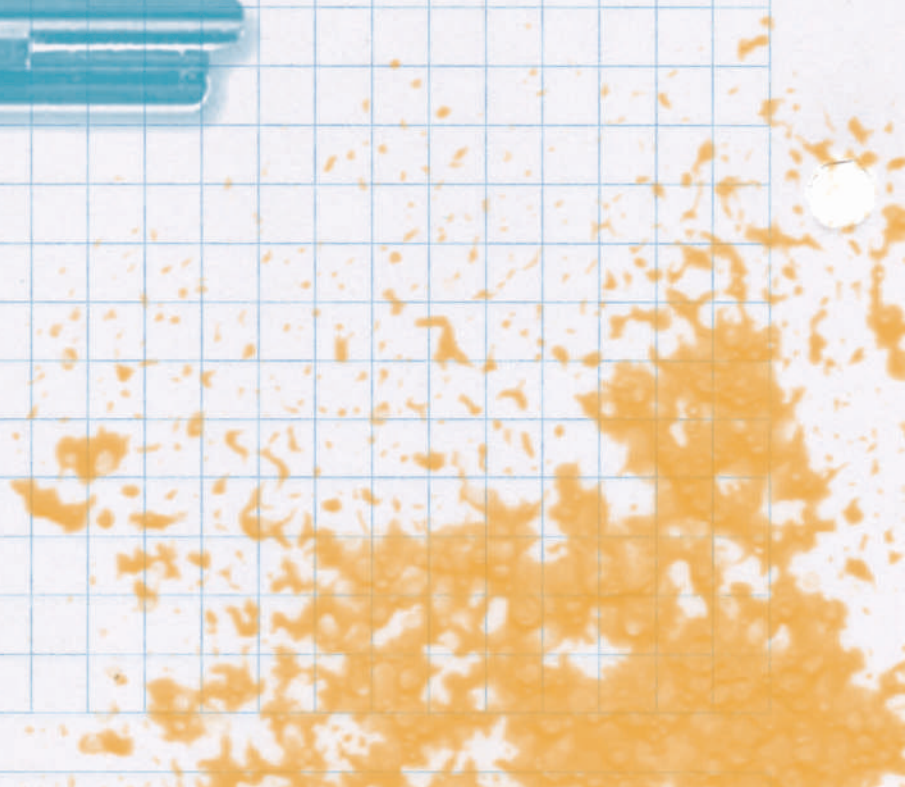
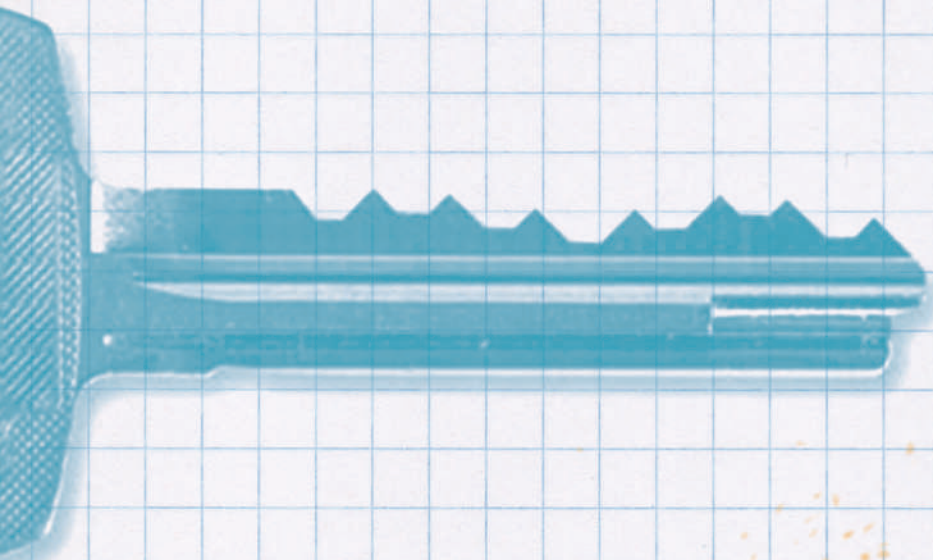

DESGLAÇANT L'EXPOSICIÓ: CAN RIGOL

per Laia Ruz i Guillem Gefaell

Entre els mesos de setembre de 2020 i març de 2021, s'ha portat a terme un treball en equip liderat per l'**Escola d'Arts Visuals del Prat (EAVP)**, en col·laboració amb el **Centre de Diversitat Funcional Can Rigol** i, en una darrera fase, amb el **Centre d'Art Torre Muntadas** dins el marc del projecte **IntersECCions Arts Visuals** (educació, cultura, comunitat) impulsat per l'Ajuntament del Prat.

La feina d'aquest equip ha estat treballar a les aules del centre educatiu sobre conceptes d'artcontemporani, els seus llenguatges i els diferents rols que tenen les persones que s'hi relacionen: artistes, crítics d'art, comissaris, gestors culturals o guies de museus.

El Centre d'Art Torre Muntadas s'ha sumat a aquest equip de la mà dels educadors i artistes Laia Ruz i Guillem Gefaell. Aportant com a material de treball l'exposició **112/108 Accions: desglàçar**, l'alumnat ha pogut posar en pràctica els aprenentatges adquirits durant els mesos de feina conjunta, i s'ha pogut complir l'objectiu principal: que els nois i noies de Can Rigol passin a l'acció convertint-se en guies d'exposició.

Tot i que inicialment la idea era fer aquesta visita guiada de forma tradicional, la realitat i la situació sanitària actual ens han obligat a adaptar-nos una vegada més. Després de tres setmanes de treball i a través del contacte directe amb les peces de l'exhibició i la mateixa artista, s'ha configurat un relat paral·lel a la mostra que es pot llegir com una nova capa de significat, com el reflex d'un mirall que ens deixa veure encara més enllà. El que proposem finalment és una "visita acompanyada" al públic, en la qual es podrà gaudir d'un conjunt d'intervencions realitzades en format vídeo, àudio (els quals es poden seguir a través de codis QR), i objectes que s'entrellacen amb algunes de les peces originàries de **112/108 Accions: desglàçar**.

Aquest projecte artístic de Carla Palacios és un compendi d'objectes i propostes per l'acció nascudes durant el confinament sanitari de 2020 i que ens conviden a no quedar-nos parades, a desfer-nos dels prejudicis i a desglàçar les nostres formes de fer. Seguint aquesta premissa, "desglàçant-nos", és com hem arribat a l'execució d'aquestes intervencions que s'han pogut visitar a la Sala d'Art Josep Bages fins al divendres 30 d'abril de 2021.

El fanzine que ara teniu a les mans és una peça editorial artística que serveix de recull de l'experiència i que a la vegada recopila les reflexions personals de **Laia Ruz i Guillem Gefaell** (educadores, artistes i dinamitzadores culturals convidades per **Unzip Torre Muntadas** a participar en el projecte), així com de **Clara Pelegrin, Eduard Sacrest i Daniel Gasol**, educadores de l'**Escola d'Arts Visuals**.

Desglàçant l'exposició: Can Rigol, és una proposta que convida a continuar descongelant i experimentant un projecte que s'expandeix.

Equip d'Unzip Torre Muntadas

Des del programa Municipal Interseccions Arts Visuals, abordar qüestions al voltant de l'Art Contemporani en un centre Educatiu especialista en diversitat funcional, ha suposat un repte a molts nivells. Primerament perquè els Centres d'Art no solen considerar les mirades de visitants amb diversitat funcional i en el cas que s'incloguin, és acotada a l'arquitectura o l'accés. Per aquest motiu, el present projecte té l'objectiu d'incloure les veus de l'alumnat de l'Escola Can Rigol en l'exposició **112/108 Accions: desglàçar** de l'artista Carla Palacios, amb intenció de trencar, ampliar i democratitzar la lectura legitimada de la pràctica artística als Centres d'Art. Pensar les Arts des de la inclusivitat i com a eina de transformació, pensament crític i espai de relacions horitzontals, ha estat la fita a la qual hem volgut arribar amb la participació i formació en qüestions d'Art Contemporani als alumnes d'ESO d'una escola que treballa per i des d'un prisma que no segrega, sinó que comprèn i inclou altres mirades i pràctiques com a formes riques d'entendre el món.

Per fer aquest treball amb l'alumnat de l'Escola Can Rigol, hem hagut de canviar els modes de fer convencionals i aventurar-nos en l'acte creatiu que és jugar. Hem treballat per posar atenció a l'experiència en primera persona, a través de la performance i entenent l'aula com un espai susceptible de canvi. Treballar amb els sentits ha estat primordial, i, la conversa ha estat el motor del nostre intercanvi. Tot aquest treball realitzat al llarg del curs 2020-2021 ens ha servit per entrar en diàleg amb les obres de l'artista Carla Palacios i deixar el nostre granet amb la proposta **Desglàçant l'exposició: Can Rigol**.

Equip E.A.V.P

Daniel Gasol, coordinador.

Eduard Sacrest i Clara Pelegrin, educadors.

/UNZIP

Unzip

Ens posem en contacte amb vosaltres per proposar-vos col·laborar al projecte IntersECCions.

Enguany, des d'Unzip Torre Muntadas estem treballant en col·laboració amb l'Escola d'Arts Visuals del Prat i l'Escola d'Educació Especial Can Rigol. L'Escola d'Arts porta ja uns mesos a les aules de Can Rigol treballant sobre conceptes bàsics d'art contemporani i sobre els diferents rols que hi poden tenir les persones que treballen en ell: artistes, comissaris, crítics, gestors, guies de museus, etc.

Ara, ja han acabat la part més investigativa del projecte, i volen posar-se en pràctica convertint-se en guies de l'exposició que tenim ara mateix al centre: 112/108 desglàçar Accions de la Carla Palacios.

La visita guiada que tenien al cap no es podrà fer per la situació sanitària actual (no podem organitzar activitats amb públic), però volen deixar instal·lades a la sala diferents peces en les quals expliquin les obres o donin la seva lectura. Què explicaran i com és la feina que ara està per fer.

I per aportar la nostra part, estem organitzant un petit equip de treball de dues persones. I hem pensat en vosaltres:)

Adjunto document amb info sobre la expo. Abraçada!!

Laia Ruz

LR

Hola!

Ohh! La expo de la Carla Palacios? Que bé!

La vaig anar a veure a la inauguració. És realment sensorial així que genial per treballar amb ella. M'estudiaré bé el document per entendre tot amb més profunditat, merci.

Guillem Gefaell

GG

Quina alegria!!

Conec força el projecte d'interseccions i m'encanta poder-hi formar-ne part. Crec que es un SÍ rotund. De totes maneres, m'agradaria poder parlar amb vosaltres pel tema dels horaris de febrer, ja que estic fent funcions i per les tardes no tindria disponibilitat complerta.

Treballarem amb:

Eduard Sacrest i Clara Pelegrin, educadors.

“Aterrant a l'exposició 112/108 Accions: desglaçar”

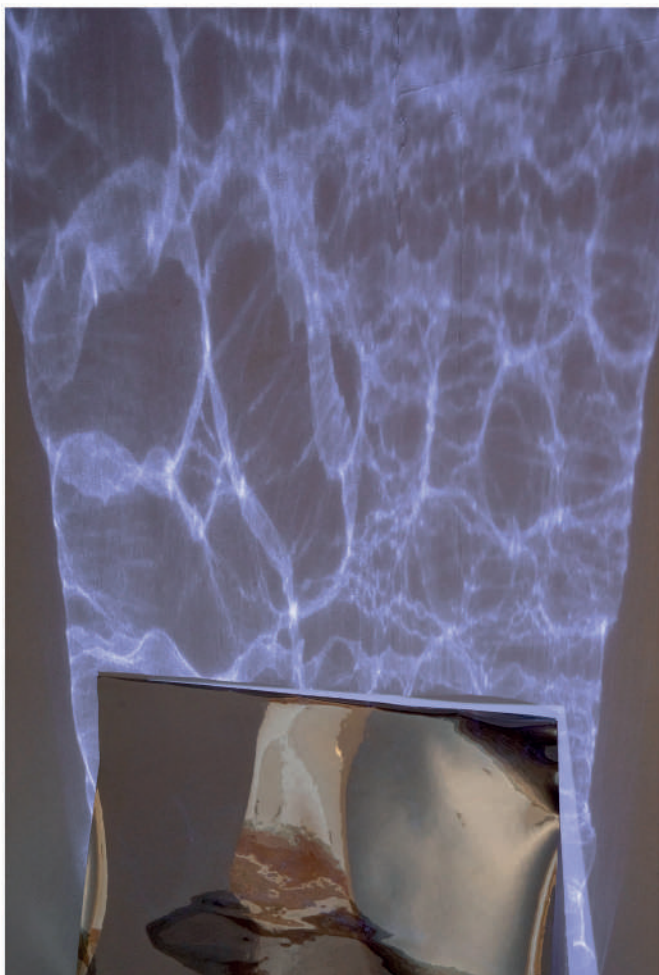
A les sales trobem un compendi d'accions que inviten a l'actor, entès així tant lector el com el receptor, a portar-les a terme per redescobrir allò conegut mitjançant el joc: la casa pròpia; què és ben bé això?

112/108 Accions: desglaçar, són les propostes que la Carla Palacios (alter ego de l'artista Lía Pérez) es va fer a sí mateixa durant el temps en que vam estar totes confinades a casa. En aquells dies, va estar pensant-se en relació a casa seva, i veient com aquell espai esdevenia cada vegada més un nou cos, on de vegades es barrejaven espais que provenien de fora, o on es podia des de dins, travessar parets.

SALA 1

El dia de la presentació de l'expo es va fer una performance que consistia en què la Carla acompanyava a cada persona fins a un filferro del qual penjaven un munt de claus. Allà els hi deia “aquí tens la teva clau”. La teva clau per activar-te, repensar-te, repensar la teva casa i no deixar-te engolir pel pas del temps o de l'avorriment.

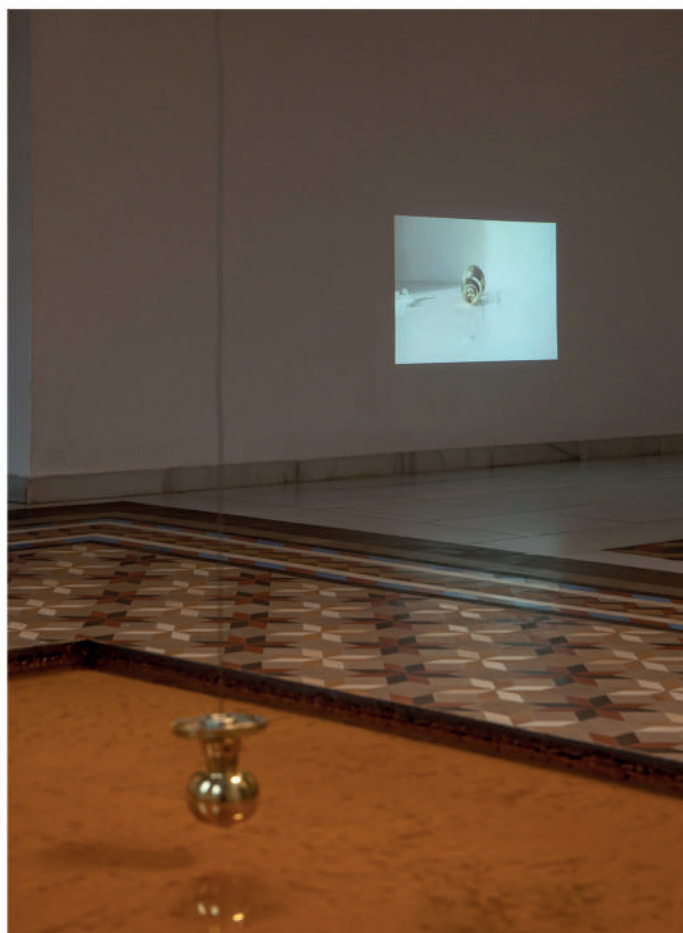
SALA 2

Aquesta àmplia sala és pràcticament buida: només trobem una projecció a mig camí entre la paret i el terra en la que podem veure el reflex que fa la llum del Sol sobre l'aigua. Aquest es dispara i dispersa pel sostre i surt per les finestres.

També podem veure altra peça solitària: un martell sobre una capsa de ferro plena d'aigua que penja del sostre.

SALA 3

Aquí tenim la projecció d'un vídeo en format petit. En ell podem veure el pany d'una porta congelat dins d'un bloc de gel al qual li cau un raig d'aigua. Es comença a fondre i podem sentir el soroll de les gotes sobre ell.

Dia 1:

EL CONFINAMENT DE L'ARTISTA I EL NOSTRE CONFINAMENT

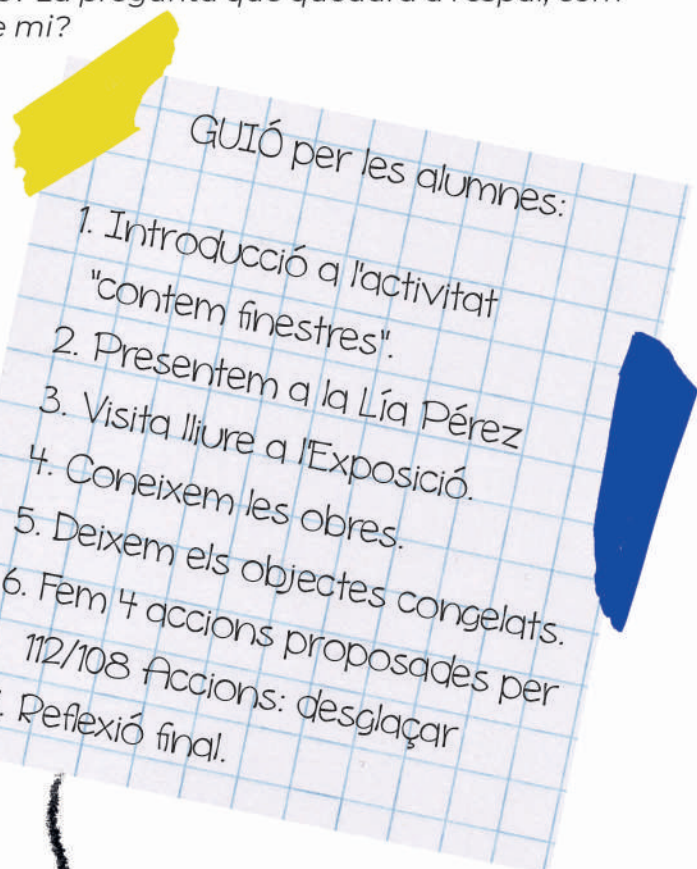
Cada cop que comencem una aventura s'obre una porta. I si carreguéssim amb totes les claus que han servit per obrir les portes de les nostres aventures i les deixéssim penjades a casa nostra?

Així ens rep l'exposició de la Carla Palacios: una casa transportada a un museu, una casa transformada, feta metàfora, i amb un munt de claus penjades a les habitacions. L'Art converteix qualsevol espai en una llar, en una llar de foc - en un HOGAR, en una hoguera donde calentarnos el alma -. Que necessari reconnectar amb el nostre espai de seguretat mentre a fora sembla que el món s'acabi o es congeli... Que necessari habitar el temps, quan sembla que s'hagi aturat...

I avui comença una nova aventura. Tornem a caminar pel carrer, ara que ja es pot i contem les finestres... A darrere de cada una d'elles una història d'algú que durant un temps, va estar com nosaltres, mirant per la finestra, esperant que el silenci i el buit s'omplissin un altre cop de vida...

L'essència de l'art, com de la vida, és la trobada amb l'altre i això és el que fem les dues hores de la sessió, ens trobem cara a cara amb les peces de l'artista, que és com dir que ens trobem a nosaltres mateixos, aguantem la mirada uns instants i marxem. La Sala d'Exposicions torna a quedar buida...

Té memòria l'espai? Per això fem aquesta intervenció? La pregunta que quedarà a l'espai, com una estela, com l'eco, quina serà? Te'n recordaràs de mi?

101. [a los deshaucios]
Mirar a los ojos a la puerta.
Decirle: "Yo vivo aquí".
57. Buscar un teléfono fijo. Descolgarlo.
Preguntarle: ¿Tú también desaparecerás?
78. Ponte celo en el entrecejo.
Cada vez que frunzas el ceño te oirás.
71. [mi secreto de desconexión]
Apoya la barbilla en una estantería.
Deja que tu cabeza sea un simple objeto.

Quina és la teva clau?

Música, amor, felicitat,
una nova dimensió,
alegria, amistat,
futur i present.

Cerrar todos los males bajo llave
y quedarse sólo con lo bueno

Comento com ha anat la sessió sobre el guió:

1. Introducció a l'activitat "contem finestres".

Contem finestres. Durant el camí es va preguntant, animant, recordant als alumnes que han de contar finestres i el motiu de fer-ho.

2. Sortir de Can Rigol a les 12 h.

Vam arribar a casa de les 12.25 aproximadament a Torre Muntadas.

3. Presentar la Lía Pérez (mini explicació i els convida a veure l'expo) i els punts del guió.

Vam presentar l'artista, a l'Esther i al centre. Abans d'entrar vam fer un repàs del guió de què anàvem a fer a continuació.

4. Visita lliure per l'expo (amb acompanyament si és necessari).

Valoro molt positivament la "previsualització" que vam fer abans d'aprofundir en les obres. Gràcies a aquesta primera presa de contacte crec que van connectar i gaudir més sensorialment de l'obra de la Carla. Ha estat una bona opció per aquest grup, que pensem que connecta molt millor amb la part sensorial de l'experiència. Van recórrer les sales podent tocar, investigar i experimentar les obres de manera més autònoma.

5. Desgel, desmarcar la seva intervenció incorporant-la a l'expo.

Vam col·locar l'objecte que havien congelat a classe amb la Clara i l'Eduard quan imitaven metodologies presents a l'expo. Vam explicar que es faria un vídeo del desgel.

6. Farem la immersió a algunes peces de la Lía Pérez. Relacionar amb les samarretes per fer les reflexions. (Martell, finestra i claus)

En sessions anteriors, amb la Clara i l'Eduard, van estampar unes samarretes amb les reflexions que havien fet. El dia de la visita a l'exposició les van lluir i ens van servir per connectar amb les idees que havien treballat anteriorment i per establir ponts amb les seves pròpies experiències. En aquesta tasca ens va ser molt útil l'ajuda de l'equip d'EAVP i Unzip Torre Muntadas.

7. Durem a terme algunes de les accions que planteja l'artista. (Cel·lo, porta, objecte)

Vam fer la proposta del cel·lo i va funcionar prou bé per tancar l'activitat. Havíem acordat que la visita acabaria a casa de les 13.20.

8. Reflexió final.

Abans de sortir vam fer una fotografia del grup. Una vegada fora vam fer el tancament de l'activitat, preguntant que havíem estat veient, si ho havien gaudit... Una vegada a classe els vam recordar que la setmana que ve també farem una activitat relacionada amb el que hem estat treballant.

Juguem a imaginar que l'aula és casa nostra i decidim què s'escola per la finestra i ens permet fer volar la nostra creativitat. Estem fets d'aigua i per tant som receptacles d'infinites transformacions. Com l'aigua, ens escalfem si en dona el sol, ens refredem, i podem oxidar-nos. Com l'aigua, la llum ens a travessa i ens permet il·luminar als demás... una dansa de llum i ombres reflexades a ves a saber quines parets de quines cases... som aigua, aigua i alguna cosa més...

GUIÓ per les alumnes:

1. Recordem junts el confinament.
2. Imaginem que ens hem de confinar a la classe.
3. Repensem la nostra classe com a casa.
4. Fem una llista despaís i coses que necessitem per a fer la nostra llar.
5. Decidim com dividir l'espai.
6. Triem quins objectes necessitem, que els representa i on anirà.
7. Avui fem 3 accions proposades per 112/108 Accions: desglaçar.
8. Si sobra temps podem fer plànols o crear decoració per la casa.
9. 7. Reflexió final.

08. Ver el cielo en el techo

79. Coge una silla. Colócala sin sentido.
Di "siéntate bien".
Hazlo.

83. Convierte las nubes que rodean
tu cabeza en pájaros.

ALGO MÁS QUE AGUA

L'olor del menjar que cuinaven els veïns.
So d'ocells i grills.
Cotxes.
Vent, pluja i llampecs.
...
El silenci.

La meua impressió és que va anar molt bé. Vaig sortir de classe sentint realment que les joves havien passat una estona creativa, agradable i divertida que alhora va servir per introduir l'obra de la Lía Pérez.

Vam començar l'activitat puntualment. Venien de fer Yoga al parc, així que estaven d'allò més divertits i actius. Comptant amb l'Eduard, va haver un moment de presentació i de recordar el que havien fet la sessió anterior. Ells mateixos m'ho van voler explicar.

Teníem el guió a la pissarra, i abans d'iniciar la dinàmica vam fer un repàs per sobre, sense entrar massa en detall.

Un dels primers punts va ser dividir l'espai de la classe en estances. Vam usar el cel·lo de colors s'ho van passar pipa tot decidint on anava cada zona, a partir d'una llista que havíem fet a la pissarra. Alguns van treballar de manera molt autònoma i d'altres van necessitar una mica més d'acompanyament. En aquest últim cas intentàvem que creessin parelles o grups per fer tasques concretes o estàvem més presents per donar un suport més personalitzat.

El que eren punts ben diferenciats en el guió de la pissarra es va convertir en una activitat molt orgànica en la que fèiem petites pauses per situar-nos i no perdre el nord del que estem fent. En aquestes pauses ressituàvem els espais de la casa, parant atenció al que feien les companyes. Van trobar objectes simbòlics per vestir els espais. Una pistola tèrmica va acabar sent la carxofa de la dutxa, una caixa de joguines transparent era una peixera amb animalons... Però també van crear elements amb el material. Una planta amb paper de plata i "celofàn", un mantell, un rellotge, van enganxar els dibuixos de les finestres de la sessió anterior a la "nova casa"... Quan teníem el nostre "habitat de confinament" creat vàrem parar i fer una de les propostes de la Lía, la de "veure el cel al sostre", amb el paper d'alumini. També vam jugar amb el "celofàn" a veure les coses de diferents colors aprofitant el joc de llums.

Amb l'ajuda de l'Eduard vam fer unes conclusions, en les que els vam preguntar si ho havien passat bé, tot fent un repàs del que havíem creat juntes. Vam parlar breument de l'activitat de la setmana vinent.

Salut!

Dia 3

ENS CONVERTIM EN ARTISTES: PORTEM L'EXPO A L'AULA

Un artista construeix ponts entre persones, comunitats, entre el temps, deixa rastre i memòria amb les seves creacions. Utilitza eines visibles i invisibles per destruir els obstacles que no ens deixen avançar. Amor: al final sempre parlem del mateix. Posar llum on abans hi havia fosc i pors. Com un martell, una artista construeix i destrueix. Pica contra la paret i les vibracions del cop transformen l'aigua que som totes.

Hem gravat les nostres veus: i amb la Laia ens preguntem com dibuixar una gravació, com dibuixar el que ens fan sentir les paraules que diem i que ens permeten comunicar, tocar a l'altre, trobar-nos.

El viatge arriba a un petit final, abans de construir el rastre que han deixat les alumnes a l'espai.

GUIÓ PER LES ALUMNES

1. Recordar la sessió anterior
2. Convertir l'aula en un Centre d'arts
3. Aprofundir en el significat de les obres
4. Experimentar amb el martell
5. Jugarem amb el reflex d'allò que entra per la finestra
6. Buscarem un espai de reflexió final

Destruir & Construir

Joc, amistat i amor
Miedo y rabia.
Angoixa
(lo negro de dentro)
El alma oscura.
- dong -
un rayo como un calambre
Vibraciones

Hola a totes equip!

Primer de tot m'agradaria donar-nos les gràcies per com estan anant les sessions i ànims per la feina que queda!! Segur que divendres podem fer una última sessió meravellosa per tancar la nostra participació amb el grup.

Faig una mica de resum de la feina que vam fer el divendres:

Estirant el fil de les frases de les samarretes va ser més senzill arribar a treure reflexions i connectar amb les alumnes.

La idea central de la darrera sessió a Can Rigol va ser convertir l'aula en un centre d'Art, i transformar als alumnes que havien sigut visitants de l'Exposició en els artistes que reflexionen i prenen decisions. Per això vam recordar la visita a Torre Muntadas i les peces de la Carla Palacios: de què parlava cada peça i quines impressions i reflexions ens van despertar les peces del martell, la de la finestra amb el reflex i la peça de les claus.

L'acció de les claus (mitjançant el material que teníem a l'aula les transformàvem) va ser una dinàmica en la que tothom va participar molt.

Després, vam crear, amb els cel·lós de colors, el mapa de les tres sales i vam col·locar les peces en el seu lloc.

Finalment vam fer una visita gravant una audio-guida amb el mòbil de la Cristina.

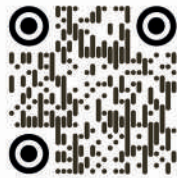
RESUM RETORN

I l'espai? Quina memòria té l'espai? Com deixar rastre del nostre pas per ell? Una de les idees del projecte era precisament pensar en deixar quelcom que fes eco del pas de les alumnes de Can Rigol per l'Exposició, de la seva experiència. Vam triar aquelles peces que havien despertat més curiositat i que ens permetien deixar rastre:

- *Les claus que havíem transformat a l'aula, amb materials de la classe.*
- *El vídeo del desglaç dels seus objectes, fent reflex d'una de les peces de la Carla Palacios.*
- *Les seves reflexions escrites a unes cartel·les noves que acompanyen les de l'artista.*

I les seves veus, les paraules que van néixer de l'experiència: unes reflexions fruit d'un projecte de mesos sobre l'art i les formes expressives i de comunicació.

*Ara l'espai de Torre Muntadas
té una nova memòria
que inevitablement l'ha transformat.*

LES NOSTRES CLAUS.
 Cerrar todos los males bajo llave
 y quedarse sólo con lo bueno.

Una artista transforma. Partint d'aquesta premissa, s'han transformat les claus utilitzades per la Carla Palacios, modificant ta bé, el poder de l'objecte. Ara són les seves claus. Les de la felicitat, de l'amistat, de l'amor o de l'alegria. Quines portes obren? Ens se veixen per entrar a una nova dimensió? Per entrar a un nou present? Algú va dir que potser podríem tancar tots els mals amb clau i quedar-nos només amb les coses bones, per construir un nou futur. Això sí, si interactuem amb aquestes claus podem fer música.

Quina és la teva clau?

*Música, amor, felicitat,
 una nova dimensió,
 alegria, amistat,
 futur i present.*

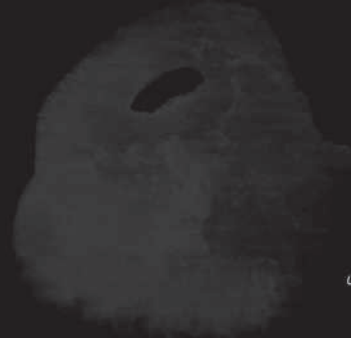
*Cerrar todos los males bajo llave
 y quedarse sólo con lo bueno.*

LES NOSTRES CLAUS

AGAFA EL MARTELL.
 Un rayo como un calambre.

Ens hem preguntat si l'art ens tranquil·litza, si fer una acció a l'espai ens allibera. Piquem la safata i les vibracions transformen l'aigua i a nosaltres mateixes. Un raig ens traspasa, com un calfred. Contemplem les dues capacitats oposades i decidim. Construir o destruir? Construir millors relacions d'amistat i d'amor. Destruir la por, la rabia, allò fosc dins nostre, l'angoixa que ennegreix l'ànima. Destruir tots els mals i, com l'aigua, seguir ballant amb el so. Tot a l'abast d'una decisió. És a les nostres mans. Agafa el martell.

Destruir & Construir

*Joc, amistat i amor
 Miedo y rabia.
 Angoixa
 (lo negro de dentro)*

*El alma oscura.
 - dong -
 un rayo como un calambre.
 Vibraciones.*

AGAFA EL MARTELL

Congelar un pom de porta, com a símbol de la impossibilitat de sortir, d'usar-la com sempre. Però a vegades, ens agradaria congelar coses que ens importen perquè no canviïn. Les alumnes de Can Rigol han triat objectes importants pel grup (el seu valor era precisament aquest, que eren de totes) i els han congelat. Un bolígraf, un dau i un guix. L'acció ha transformat els elements, i el guix s'ha desfet, fent formes amb els sediments i canviant l'aigua de color. Nosaltres, que som aigua, també hem canviat tot aquest temps a l'entrar en contacte amb els altres? De quin color som ara, després de tot això?

Desgel

*Objectes importants que són de totes.
 Objectes importants perquè són de totes.
 Un bolígraf, un dau, un llapis i un guix.
 L'aigua canvia.
 L'aigua ens canvia.
 Desglaç, sedimentació i rovell.*

DESGEL

*Cartel·les que es van incorporar a l'exposició amb les reflexions i àudios de l'alumnat respecte a les peces originàries de 112/108 Accions. desglaçar

El desgel dels pensaments.

El dia que els grups van venir a Torre Muntadas, van portar un regal per deixar a l'Exposició. Uns objectes de totes les alumnes congelats en un tupper. A poc a poc l'aigua es transformava pel contacte amb els objectes i els canvis de temperatura. Així jo també em sento transformat pel contacte amb les alumnes de Can Rigol. Quan l'aigua que som entra en contacte amb l'altre la vida fa de les seves i no ens deixa indiferents. Ara ja vibrem en una altra freqüència. És llei: el contacte amb l'altre ens modifica, la trobada per compartir una experiència educativa i artística ens canvia, i en el nostre cos queda el rastre en forma de memòria, en forma de transformació.

Guillem i Laia

DIBUIXEM EN L'ESPAI I
FEM UNA INSTAL·LACIO

L'ACCIO DE PINTAR ENS
TRANQUIL·LITZA I ENS ALLIBERA

UN ARTISTA TRANSFORMA

FEM ART COMPARTIT
EN L'ESPAI

L'ART CADUCA

CRÈDITS

Equip de treball:

- Noies, nois i professorat dels grups d'E.S.O. del Centre d'Educació Especial Can Rigol
- Educadores Clara Pelegrin i Eduard Sacrest, i coordinador Daniel Gasol de l'Escola d'Arts Visuals del Prat
- Educadores, artistes i dinamitzadores culturals Laia Ruz i Guillem Gefaell d'/Unzip Torre Muntadas

Aquest projecte s'inscriu dins del cicle La Transformadora: projecte del Centre d'Art Torre Muntadas que juga a posar en relació una proposta del centre amb alguna pràctica educativa de la ciutat, veient les transformacions que això provoca.

Enguany, aquesta coctelera d'idees que és La Transformadora, posa en relació l'exposició 112/108 Accions: desglàçar i IntersECCions (programa municipal que relaciona pràctiques educatives, culturals i comunitàries), treballant de forma conjunta i donant com a resultat una interrelació de projectes i una proposta expositiva comuna.

Data: 5 de maig del 2021

Un projecte de:

Ajuntament del
Prat de Llobregat